

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/586/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813213159
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813213159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: D. V., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, o zaplatenie 88,83 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 16.12.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 88,83 eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania v sume 15,37 eur a úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 63,33 eur od 10.12.2013 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 12.8.2009 Úverovú zmluvu č. 3908035127 (ďalej len „Úverová zmluva“). Neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy sú Úverové podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom Úverovej zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 269,00 eur zo strany žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 18 pravidelných mesačných splátkach po 21,11 eur. Žalovaný bol povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle Úverovej zmluvy. Žalovaný z poskytnutého úveru uhradil ku dňu podania žaloby iba sumu 320,65 eur a je v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovaného a spôsob ich započítania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dni je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. K zosplateniu dlhu nikdy nedošlo a tak je za deň zosplatenia považovaný deň predpisu poslednej splátky. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh, ktorý predstavuje istina (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru) vo výške 58,73 eur, zmluvný úrok z vyššie uvedenej istiny vo výške 4,60 eur, dlžné poistné vo výške 0,00 eur, poplatok za vedenie účtu v zmysle Úverovej zmluvy (poplatok za vedenie účtu, poplatok za možnosť zmeny splátky) vo výške 0,00 eur, poplatok za upomienku vo výške 16,00 eur, zmluvná pokuta podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia vo výške 9,50 eur, zákonný úrok z omeškania do dňa predpisu poslednej splátky vo výške 0,00 eur, zákonný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni predpisu poslednej splátky do dňa spísania návrhu na vydanie platobného rozkazu, vo výške 15,37 eur.

Žalovaná k žalobe uviedla, že žiada žalobu zamietnuť, z opatrnosti v znáša námietku premlčania, ak bola žaloba podaná oneskorene.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 28.3.2014, výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

V písomnom podaní žalobcu zo dňa 28.3.2014 tento uviedol, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 12.8.2009 Úverovú zmluvu č. 3908035127 (ďalej len „ÚZ“), na základe ktorej bol žalovanému jednorazovo poskytnutý úver vo výške 269 eur, ako vyplýva z bodu 48. ÚZ a zo splátkového kalendára priloženého k žalobe, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 21,11 eur v počte splátok 18, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 12.9.2009 a splatnosť poslednej splátky bola dohodnutá na 15.2.2011. Zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovaného. Neoddeliteľnou súčasťou ÚZ sú Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa (ďalej len „ÚP“). Žalovaný bol so znením ÚP oboznámený a podpisom Zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný a potvrdil, že sú mu všetky ustanovenia ÚP zrozumiteľné a sú dostatočne určité. Žalovanému bol poskytnutý čas na oboznámenie sa so znením ÚZ a ÚP a na žalovaného v žiadnom prípade nebol vyvíjaný nátlak, aby ÚZ podpísal, a súčasne prejavil súhlas byť viazaný ustanoveniami ÚZ a ÚP. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo ÚZ alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou ÚZ, a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od ÚZ. V súlade s judikatúrou súdov, celistvosť listiny možno posudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom. V takýchto a podobných prípadoch je totiž potrebné dať prednosť vážne mienenému a obsahovo bezchybnému prejavu vôle pred striktným a bezúčelným formalizmom. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR rozsudkom z 27. 3. 2008, sp. zn. 26 Cdo 2317/2006, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24CO/412/2012 zo dňa 9.7.2013, rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. ICo/136/2012 zo dňa 25.2.2013. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru, a to s odkazom na už predložený splátkový kalendár so všetkými predpísanými splátkami, pričom splátky č. 16 až 18 neboli uhradené do dnešného dňa. Splátka č. 18 bola predpísaná dňa 15.2.2011 a bola dohodnutá ako posledná splátka. S poukazom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením vyššie uvedených splátok, žalobca zaslal žalovanému výzvu k úhrade poskytnutého úveru dňa 29.4.2011. Žalovaný po zaslaní tejto výzvy však neuhradil dlžnú sumu ani len v časti. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému dlh, ktorý predstavuje Istina - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia vo výške 58,73 eur (vypočítaná ako súčet jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré však neboli uhradené: súčet predmetných čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené vo výške 269,- eur mínus uhradená časť vo výške 210,27 eur sa rovná 58,73 eur); Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru vo výške 4,60 eur (rozdiel medzi úrokom z úveru dohodnutým ako odmena za poskytnutie úveru v bode 55. na prednej strane ÚZ vo výške 110,98 eur a úrokom z úveru zaplateným zo strany žalovaného vo výške 106,38 eur - vypočítaná vždy z dlžnej istiny k príslušnému dňu); poplatky za upomienky v celkovej výške 16 eur - si žalobca uplatňuje v zmysle vyššie citovaného § 4 Hlavy 17. ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. Uvedená suma pozostáva z vyrubenej poplatku za upomienku I. zo dňa 20.12.2010 vo výške 4,-eur a upomienku II. zo dňa 3.1.2011 vo výške 12 eur. Zmluvná pokuta v celkovej výške 9,50 eur - uvedená suma pozostáva z vyrubenej zmluvnej pokuty zo dňa 30.1.2011 vo výške 6,33 eur za omeškanie so splátkou č. 16 a 17 a zmluvnej pokuty zo dňa 1.4.2011 vo výške 3,17 eur za omeškanie so splátkou č. 18, t.j. 3 x 15 % z 21,11 eur sa spolu rovná 9,50 eur. Kapitalizovaný úrok z omeškania odo dňa predpisu poslednej splátky do podania žaloby vo výške 15,37 eur - žalobca si neuplatňuje úrok z omeškania z každej dlžnej splátky jednotlivo, ale až z celkovej sumy, ktorá bola uvedená vo výzve k úhrade poskytnutého úveru: ročná úroková sadzba vo výške 9 % bola stanovená výpočtom ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. ku dňu 4.3.2011 (15. deň od predpisania poslednej splátky) + 8 percentuálnych bodov, skrátene 0,024 % denne (9/365 sa rovná 0,02465 % denne). Kapitalizovaný úrok z omeškania bol vypočítaný nasledovne: 0,024 % denne z 63,33 eur (dlžná suma istiny a úroku z úveru) za 1011 dní (04.03.2011 - 09.12.2013) sa rovná 15,37 eur.

Žalovaná vo výpovedi uviedla, že je poberateľkou dôchodku vo výške 219,50 eur. Platila na tento úver splátky po 20 eur pokiaľ mala z čoho, a teraz keď manžel ochorel, so splácaním splátok prestala. Nemá vedomosť, koľko uhradila na túto pôžičku. Nevie ani čítať ani písať, vie sa len podpísať. Keď podpisovala zmluvu, nebol tam nikto z príbuzných, iba pracovník, ktorý jej dával podpísať túto zmluvu, povedal jej,

čo sa asi v tejto úverovej zmluve nachádza. Teda nebola oboznámená ani s úverovými podmienkami ani s tým, čo jej bolo dané k podpisu.

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 12.8.2009 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3908035127, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 269,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 21,11 eur a to v 18 mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 110,98 eur. Ročná úroková sadzba bola v bode 52. zmluvy dohodnutá na 45,62%.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok Tieto úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej iba „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej iba „klient“).

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy § 1 hlavy 5 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v ÚZ. Klient je povinný hradiť Spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v ÚZ. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak.

V zmysle hlavy 7 § 3 Úverových podmienok klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie Spoločnosti v prípade že:

- a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace,
- b) uviedol v návrhu nepravdivé údaje,
- c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ, z týchto ÚP alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ,
- d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.

Podľa hlavy 7 § 6 Úverových podmienok vznikú akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a), b) a c) § 3 tejto hlavy, ak je dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku. Ide o čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

V zmysle hlavy 17 § 4 Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky, splátky RÚ I. či RÚ II. alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7 § 6 úverových podmienok je klient povinný zaplatiť spoločnosti úrok z omeškania v zákonnej výške. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15 % a v prípade RÚ I. alebo RÚ II. 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškani. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto úverových podmienkach nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej aj ďalšie upomienky. Upomienku je spoločnosť oprávnená poslať taktiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, SMS správ a internetu. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu, úrok zo meškania či poplatok za upomienku klientovi celkom alebo čiastočne odpustiť.

V zmysle hlavy 17 § 11 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára ako aj špecifikácie pohľadávky žalobcu v písomnom podaní súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 320,65 eur pričom posledná splátka úveru bola splatná dňa 15.2.2011.

Listom zo dňa 19.4.2011 označeným ako splatenie celého úveru s výzvou k úhrade žalobca žalovanej oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ju vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 88,83 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa spísania výzvy.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická

osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nespnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od

dlužníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka, ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 19.4.2011 vyzval žalovanú na zaplatenie predmetnej sumy.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

V zmysle úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 269,- eur ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 18-tich mesačných splátkach po 21,11 eur pri celkových nákladoch spotrebiteľa 110,98 eur.

Ako vyplýva zo splátkového kalendára a špecifikácie žalovanej sumy, žalovaná uhradila žalobcovi celkom sumu 320,65 eur.

V danom prípade sa súd zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z úveru, ktorá, ako je uvedené v bode 52. úverovej zmluvy, predstavovala 45,62 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v auguste 2009 činil úrok 12,95 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako trojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov nad 12,95% ročne za absolútne neplatnú. Ako primerané súd určil úroky vo výške 12,95 % ročne. V zmluve dohodnutý požadovaný úrok z úveru za celé obdobie poskytnutia predstavoval sumu 110,98 eur pri úrokovej miere 45,62% ročne, pričom súd vyššie konštatoval, že opodstatnený nárok žalobcovi vznikol len pri úrokovej miere 12,95% ročne, teda žalobca mal nárok len na 28,39% uplatňovaného úroku ($12,95\% \times 100 / 45,62\% = 28,39\%$), teda 28,39 % zo sumy 110,98 eur, čo predstavuje sumu 31,51 eur. Žalobca požadoval od žalovanej úhradu úveru vo výške 110,98 eur a po započítaní platieb žalovaného na úrok z úveru v sume 106,38 eur, sumu úroku z úveru 4,60 eur. Keďže žalovaná by mala zaplatiť na úrok z úveru pri sadzbe 12,95 % iba sumu 31,51 eur a žalovaná uhradila podľa udania žalobcu na úrok z úveru sumu 106,38 eur, žalovaná na úroku z úveru preplatila sumu 74,87 eur. Súd preto žalobu zamietol v časti požadovaného úroku z úveru v sume 4,60 eur a sumu, o ktorú žalovaná preplatila úrok z úveru súd započítal na úhradu dlžnej istiny a poplatkov požadovaných žalobcom v sume 74,73 eur (istina 58,73 eur + poplatky v sume 16 eur) a v uvedenej časti žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o úrok z omeškania v sume 15,37 eur, tento bol vyčíslený od 4.3.2011, pričom posledná úhrada žalovanej bola evidovaná dňa 19.10.2010. Vzhľadom na vyššie uvedené súd už považoval ku dňu 19.10.2010 celú pohľadávku žalobcu za uhradenú, preto žalobcovi nevznikol nárok na požadovaný

úrok z omeškania v sume 15,37 eur, keďže ku dňu 4.3.2011 už žalovaná nebola v omeškani. Súd preto aj v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu podľa Hlavy 17 § 4 Úverových podmienok v sume 9,50 eur, súd ho považoval za neopodstatnený. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navyši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškani dlhšie ako 7 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

Súd sa zaoberal aj žalovanou vznesenou námietkou premlčania.

V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Pokiaľ ide o žalovanou vznesenú námietku premlčania, súd je toho názoru, že splátky úveru splatné pred 16.12.2010 sú premlčané. Žaloba bola na súde podaná dňa 16.12.2013 a začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremilčuje sa teda celú dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu.

Celá dlžná suma však bola žalovanou uhradená už dňa 19.10.2010, ako bolo uvedené vyššie, preto už vznesenie námietky premlčania je v predmetnej veci bez významu.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, avšak jej trovy konania nevznikli ani zo spisu nevyplyvajú, preto súd žalovanej ani náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.